Eduskunta
Valtiovarainvaliokunnan verojaosto

Lausuntopyyntönne 16.2.2023, U 103/2022 vp

Lausunto valtioneuvoston kirjelmästä eduskunnalle ehdotuksista neuvoston direktiiviksi ja asetuksiksi (arvonlisäverotuksen nykyaikaistaminen digiaikana)

Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan verojaosto on pyytänyt Suomen Yrittäjiltä lausuntoa otsikkoasiassa.

Suomen Yrittäjät esittää kirjelmästä lausuntonaan seuraavaa.

Valtioneuvosto tukee tavoitetta uudistaa yhdenmukaistaa ja digitalisoida arvonlisäveroraportointivelvollisuuksia ja raportointia tukevaa sähköisen laskutuksen käyttöönottoa. Suomen Yrittäjät pitää erittäin hyvänä ja tärkeänä, että valtioneuvoston kannassa nostetaan esiin tarve vielä tarkastella uudistusta pk-yritysten näkökulmasta. Suomen Yrittäjille on erityisen tärkeää, että pk-yritysten erityispiirteet otetaan huomioon.

Arvonlisäveron erityisjärjestelmien laajentaminen on kannatettavaa ja pidämme ehdotusta tiettyjen alustojen velvoitteesta käyttää tuonnin erityisjärjestelmää perusteltuna. Yhteinen rekisteröinti helpottaisi erityisesti pk-yritysten hallinnollista taakkaa ja säästäisi rekisteröinti- ja hallintokustannuksia.

Raportointivelvoitteiden osalta olennaista on ottaa huomioon erityisesti pienempien yritysten valmiudet ja resurssit uudistuksen käyttöönottoon. Myös sähköistä laskutusta koskevan velvoitteen vaikutukset yritysten kansainvälistymiseen on syytä huomioida. Arviomme mukaan edellytys sähköisestä laskutuksesta voisi ainakin jossain määrin jopa tavoitteiden vastaisesti heikentää pienten yritysten kansainvälistymistä, koska merkittävällä osalla näistä ei ole käytössä sähköistä laskutusta kotimaan kaupassakaan. Pakollinen sähköinen laskutus, erittäin lyhyt ilmoitusaika (2 päivää) sekä sanktioinnin mahdollisuus voisivat käytännössä johtaa tapauskohtaisesti siihen, että yhteisökaupasta pidättäydytään kokonaan menettelyn hankaluuden ja mahdollisesti osin myös kustannusten takia.

Tulisi erityisen huolellisesti arvioida, olisiko ainakin ensi vaiheessa perusteltua rajata velvoitetta sähköiseen laskutukseen perustuvasta

reaaliaikaisesta raportoinnista esimerkiksi liikevaihdon tai laskujen lukumäärän perusteella. Lisäksi raportointiin liittyviä aikarajoja tulee tarkastella kriittisesti myös käytännön toteutettavuuden näkökulmasta. Pidämme tärkeänä, että kirjelmässä tuodaan esille tarve tarkastella komission ehdottamia aikarajoja niistä aiheutuva hallinnollinen taakka huomioiden.

Kirjelmässä esitetty huomio siitä, että komissio ei ole arvioinut ehdotuksen vaikutuksia jäsenvaltioittain ja että ehdotettujen muutosten vaikutusta Suomelle ei ole pystytty arvioimaan tarkasti käytettävien tietojen perusteella, on tärkeä. SY pitää tärkeänä, että ehdotusten yksityiskohtia ja niistä verovelvollisille ja Verohallinnolle aiheutuvia kustannuksia selvitetään tarkemmin.

Uudistuksen sujuvan käyttöönoton varmistamiseksi SY pitää tärkeänä riittävän pitkiä siirtymäaikoja. Pidämme hyvänä, että kirjelmässä kiinnitetään huomiota siirtymäaikojen riittävyyteen.

Suomen Yrittäjät

Jukka-Pekka Hellman
veroasiantuntija